شەوە ئازار بەخشەکان

د. کەمال سەعدی

شەو بە سێبەرە قورسەکانییەوە بەسەر گوندەکەدا جێگیر بووبوو، خانووە کۆنەکان بێدەنگ بوون، تەنیا دەنگە پچڕپچڕەکان نەبێت، کە لە یەکێک لە پەنجەرە داخراوەکانەوە دەهاتنە ژوورەوە. لەناو ماڵە سادەکەدا دیوارەکان نیشانەکانی کاتیان هەڵگرتبوو، درزەکانیان چیرۆکی بێدەنگیی ڕۆژانی ڕابوردوویان دەگێڕایەوە، لە کاتێکدا ڕووناکیی لاوازی چراکە، لە ژێر قورسایی ئەو هاوارانەدا دەلەرزی، کە لە هەموو شوێنەکەدا دەنگی دەدایەوە.

لە ژوورێکی بچووکی لێواری ماڵەکەدا، کوڕێکی بچووک لە گۆشەیەکدا دانیشتبوو، خۆی کۆکردەوە، لە هەوڵێکی بێهیوادا بۆ ڕێگریکردن لە دەنگە ئازاربەخشەکان دەستە بچووکەکانی خستە سەر گوێچکەکانی. چاوە گەورەکانی پڕ لە ترس، بەدوای سێبەری دایک و باوکیدا دەڕۆیشتن، کە لەسەر دیوارەکە ڕەنگدانەوەی هەبوو، دوو جەستەی جووڵاو لە شەڕێکی بێکۆتاییدا.

– «ئیتر ناتوانم لەوە زیاتر بەرگە بگرم! ژیانمان بووەتە دۆزەخ!»، باوکەکە بە دەنگی بەرز هاوارێکی کرد، قسەکانی وەک تەقە لە ژوورەکەدا دەنگیان دەدایەوە.

– «تۆ پێت وایە من دڵخۆشم؟ هەموو ڕۆژێک ئازارێکی نوێیە!»، دایکەکە وەڵامی دایەوە، دەنگی تێکەڵاوی تووڕەیی و دڵتەنگی بوو.

منداڵەکە سەرەڕای تەمەنی بچووکی، هەستی کرد ئەو ساتە خاڵی وەرچەرخانە، تا ئەو ڕۆژە نەیدەزانی ترسی ڕاستەقینە چییە. ترس لەوەی منداڵییەکەی لە دەنگدانەوەی هاوارێکی بێکۆتایی

زیاتر نەبێت.

خۆر بەسەر گوندەکەدا هەڵهات و دەنگی منداڵەکان بە شەقامەکاندا بڵاوبووەوە، پێکەنینەکانیان وەک باڵندەی ئازاد دەفڕی. لە ناوەوە منداڵەکە جلوبەرگی نوێی لەبەردا بوو، بەڵام نەیدەتوانی ئەو خەمە بشارێتەوە، کە لە چاوەکانیدا قەتیس مابوو. لە پەنجەرەکەوە وەستابوو، سەیری ئەو منداڵانەی دەکرد کە لە دەرەوە ڕادەکەن و باڵۆنە ڕەنگاوڕەنگەکانیان بەدەستەوە بوو و شیرینییان دەخوارد، لە کاتێکدا دەنگی ناتەبایی لە پشتییەوە نوێ دەبووەوە.

– «جەژن ڕۆژی خۆشی بوو، بەڵام لەلای بووەتە ڕۆژی هاوارکردن، چیتر نازانم پێکەنین چییە.»

منداڵەکە لەبەردەمی خۆیدا ورتە ورتی دەکرد، وەک ئەوەی خەم بووبێتە پۆشاکێکی قورس لەسەر شانی.

***

ساڵان تێپەڕین، کوڕەکە گەورە بوو و بوو بە گەنجێک، بەڵام گۆڕانکارییەکی زۆر بەسەریدا نەهات. سێبەری ڕابوردوو ڕاوەدووی دەگرت و ماڵەکەش وەک زیندانێک مابووەوە، کە نەیدەتوانی لێی ڕزگاری بێت. شەوێک دوای دەمەقاڵێیەکی دیکەی نێوان دایک و باوکی، لەبەردەم دەرگەی ماڵەکەدا وەستا و دوا نیگای بۆ ناوەوە کرد و دواتر چووە دەرەوە و بۆ شەقامە تاریکەکە هەنگاوی نا.

هەوای شەو سارد بوو، بەڵام ناخی ساردتر بوو. سەری بەرەو ئاسمان بەرزکردەوە، کە ئەستێرەکان بە نەرمی دەدرەوشانەوە، وەک ئەوەی بە بێدەنگی سەیری بکەن.

لە دڵی خۆیدا گوتی «بۆ کوێ دەچم؟ پەنا بۆ کێ ببەم؟ هەر خانوویەک لەم گوندەدا لە زیندانێکی تر دەچێت».

دەنگی لەناو خۆیدا دەنگی دەدایەوە، بەڵام ئەو درێژەی بە ڕێگەی خۆی دا، گرنگی بە وەڵام دانەوەی نەدا.

لەکاتێکدا بە شەقامە چۆڵەکەدا دەڕۆیشت، گوێی لە هەنگاوەکانی پشتی بوو. وەستا و بە هێواشی سووڕایەوە. پیاوێک چەند هەنگاوێک لە دوورەوە وەستابوو، پاڵتۆیەکی ڕەشی لەبەر بوو، سیماکانی لە ژێر تیشکی مانگی کاڵدا ناڕوون بوون.

– «ئەم نامەیە بۆ تۆیە... ڕەنگە هەندێک وەڵامی تێدا بدۆزیتەوە.» کابرا بە دەنگێکی ئارامەوە گوتی و پارچە کاغەزێکی تاودراوی درێژ کرد.

– «تۆ کێیت و بۆچی ئەمەم پێ دەدەیت؟» گەنجەکە بە وریاییەوە پرسی.

– «من تەنیا نێردراوێکم، وەڵامەکان لە کاتی خۆیدا دێن.»

بە نەدانی دەرفەت بە گەنجەکە تا پرسیاری زیاتر بکات، کابرا وەرگەڕا و لە تاریکیدا ون بوو، نهێنیی زیاتری لە دوای خۆی بەجێ هێشت.

لە ماڵێکی چۆڵکراودا، لە جەرگەی گوندەکەدا، گەنجەکە لەلای ڕووناکیی مۆمێکی چرپاوی دانیشتبوو، بە وریاییەوە نامەکەی دەکردەوە. نەخشەیەکی کۆنی تێدابوو، هێڵەکانیشی دەیانبردە شوێنێک کە دوور نەبوو.

بەدوای ڕێڕەوەکەدا ڕۆیشت، تا گەیشتە ماڵێکی چۆڵکراو، لەوێ سندووقێکی کۆنی داری دۆزییەوە. هێواش هێواش کردییەوە، کۆمەڵێک وێنە و نامەی کۆنی لەناودا دۆزییەوە، کە بە ناوی دایک و باوکی واژۆ کرابوون، کە ڕێکەوتەکەیان بۆ سەردەمی گەنجی دەگەڕایەوە.

– لە دڵی خۆیدا گوتی "هەرگیز نەمدەزانی دڵخۆشن، چی ڕووی داوە؟"

پەنجەکانی بە کاغەزە زەردەکەدا خشاند، وەک ئەوەی دەست لە پاشماوەی ئەو یادەوەرییانە بخشێنێت کە تێیدا نەژیاوە، بەڵام بەشێک بوون لەو.

گەڕایەوە ماڵەوە، ئەم جارەیان نەک وەک هەڵاتوو، بەڵکوو وەک گەڕان بەدوای وەڵامدا. لەبەردەم دایک و باوکیدا وەستا و سندووقەکەی بەرزکردەوە و بە دەنگێکی جێگیرەوە گوتی:

– «بۆچی، بۆچی ژیانمان گۆڕا بۆ ئەمە؟»

دایک و باوکەکە نیگای ماندوویان ئاڵوگۆڕ کرد. باوکەکە ئاهێکی هەڵکێشا، پاشان بە دەنگێکی نزم گوتی:

– «ژیان لەگەڵمان دادپەروەر نەبوو، بەڵام هەوڵمان دا.»

دایکەکە سەری خۆی لەقاند، پاشان بە دەنگێکی شکاو گوتی:

– «نەماندەزانی چۆن لە هەموو ئەمانە بتپارێزین».

ئەوە یەکەم جار بوو گوێی لە دایک و باوکی بوو قسەی لەگەڵ دەکەن، وەک ئەوەی دواجار درکیان بەوە کردبێت کە ئەو بەشێکە لە ئازارەکانیان، نەک تەنیا شایەتحاڵێکی بێدەنگ.

هەرسێکیان پێکەوە لە ژووری میوان دانیشتن. بێدەنگیی ئەم جارەی نێوانیان جیاواز بوو، قورس نەبوو، بەڵکوو پڕ بوو لە تێگەیشتنێکی نوێ.

– «ڕەنگە بتوانین سەرلەنوێ دەست پێ بکەینەوە، هێشتا درەنگ نییە.»، گەنجەکە بە تۆنێکی هیوا بەخشەوە گوتی، کە پێشتر هەرگیز نەیناسیوە.

باوکەکە دوای ماوەیەکی زۆر بۆ یەکەم جار زەردەخەنەی کرد و گوتی:

«بەڵێ... ڕەنگە بتوانین.»

لە ژێر ئاسمانی شەودا، گەنجەکە جارێکی تر هەنگاوی بۆ سەر شەقامەکە نایەوە، بەڵام ئەم جارەیان وەک جاران نەبوو، ئەم جارەیان ڕاکردن نەبوو، بەڵکوو بۆ لای خۆی دەگەڕایەوە.

سەری بەرز کردەوە و سەیری ئەستێرەکانی کرد، هەناسەیەکی قووڵی هەڵکێشا، پێش ئەوەی هەنگاو بۆ پێشەوە بنێت، سێبەری ئەو منداڵە ترساوەی پێشووی لە دوای خۆی بەجێ هێشت.

لە دڵی خۆیدا گوتی: «شەوێک لە ژیانمدا... فێربووم کە ئازار کۆتایی ڕێگە نییە، بەڵکوو سەرەتای تێگەیشتنێکی قووڵترە لە ژیان.»، پاشان لە ڕۆیشتن بەردەوام بوو، بەرەو ئاسۆ، کە شەو لەگەڵ بەیانیدا یەک دەگرێتەوە.

هەولێر ٢٠٢٥/٢/١٨